

**ТЕОРІЯ ТА ІСТОРІЯ
ГРАФІЧНОГО ДИЗАЙНУ**

Рівень вищої освіти	Перший рівень вищої освіти: бакалавр
Статус дисципліни відповідно до навчального плану	Вибіркова навчальна дисципліна
Курс, семестр	Четвертий курс – 7, 8 семестри
Семестровий контроль	7 – диференційований залік; 8 – екзамен
Обсяг дисципліни: кредити ЄКТС/ кількість годин	6 кредитів ЄКТС, 180 годин, з яких: 28 – лекції; 40 – практичні заняття; 112 – самостійна робота здобувачів вищої освіти
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет навчання)	Шлях самостійного розв'язання складної спеціалізованої задачі або практичної проблеми у галузі графічного дизайну, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну та характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Чому це цікаво/ потрібно вивчати (мета, завдання)	<p><i>Мета</i> дисципліни «Теорія та історія графічного дизайну» полягає у формуванні в здобувачів вищої освіти творчого підходу до створення дизайн-проектів на основі ознайомлення зі стильовими тенденціями розвитку графічного дизайну згідно основних історичних періодів та мистецьких напрямів, практичного засвоєння основних понять теорії дизайну, опанування навичок передпроектного та проектного пошуку в графічному дизайні, вивчення основних принципів проектування.</p> <p><i>Завдання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – засвоєння історичної типології графічного дизайну відповідно до основних культурно-мистецьких періодів; – розуміння значення графічного дизайну в системі художньої культури суспільства; – ознайомлення з основними функціональними особливостями графічного дизайну; – формування та розвиток творчого мислення; – оволодіння основними термінами та поняттями, притаманними теорії й практиці графічного дизайну; – оволодіння проектним інструментарієм графічного дизайнера; – вміння застосовувати в творчій діяльності принципи проектної розробки та враховувати вимоги до проекту.

<p>Пререквізити (попередні компетентності, необхідні для вивчення дисципліни)</p>	<p>1. <i>Знання</i> основних засад функціонування дизайну та української нормативної бази, якою регламентуються сфери інформації, реклами та дизайну.</p> <p>2. <i>Вміння</i> шукати, відбирати текстово-зображальні матеріали для конкретного проекту; доцільно формувати його художній образ відповідно до певної концепції.</p> <p>3. <i>Володіння</i> необхідною художньо-графічною лексикою для професійної комунікації.</p>
<p>Пореквізити (компетентності, отримані після вивчення дисципліни)</p>	<p>ЗК 1. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності.</p> <p>ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК 4. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 6 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.</p> <p>СК 1. Здатність застосовувати на практиці сучасні методики проектування одиничних, комплексних, багатофункціональних об'єктів графічного дизайну.</p> <p>СК 3. Здатність здійснювати композиційну побудову об'єктів графічного дизайну.</p> <p>СК 4. Здатність застосовувати теоретичні знання та навички проектної графіки у професійній діяльності.</p> <p>СК 5. Здатність застосовувати знання з історії українського та зарубіжного мистецтва та дизайну в художньо-проектній діяльності.</p> <p>СК 7. Здатність використовувати сучасне програмне забезпечення для створення об'єктів графічного дизайну.</p> <p>СК 8. Здатність здійснювати колористичні вирішення майбутнього дизайн-об'єкта.</p> <p>СК 11. Здатність досягати успіху в професійній кар'єрі, розробляти та представляти візуальні презентації, портфоліо власних творів, володіти підприємницькими навичками для провадження дизайн-діяльності.</p>
<p>Чому можна навчитися (результати навчання)</p>	<p>ПРН 1. Застосовувати набуті знання і розуміння предметної області графічного дизайну та сфери професійної діяльності у практичних ситуаціях.</p> <p>ПРН 3. Збирати та аналізувати інформацію для обґрунтування дизайнерського проекту, застосовувати теорію і методику дизайну, фахову термінологію графічного дизайну, основи наукових досліджень.</p> <p>ПРН 4. Визначати мету, завдання та етапи проектування.</p> <p>ПРН 6. Усвідомлювати відповідальність за якість виконуваних робіт, забезпечувати виконання завдання на високому професійному рівні.</p> <p>ПРН 7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти для розроблення художньо-проектних вирішень.</p>

ПРН. 8. Оцінювати об'єкт проєктування, технологічні процеси в контексті проєктного завдання, формувати художньо-проєктну концепцію.

ПРН. 9. Створювати об'єкти графічного дизайну засобами проєктно-графічного моделювання.

ПРН 10. Визначати функціональну та естетичну специфіку формотворчих засобів графічного дизайну в комунікативному просторі.

ПРН 11. Розробляти композиційне вирішення об'єктів графічного дизайну у відповідних техніках і матеріалах.

ПРН 12. Дотримуватися стандартів проєктування та технологій виготовлення об'єктів графічного дизайну у професійній діяльності.

ПРН 13. Знати надбання національної та всесвітньої культурно-мистецької спадщини, розвивати екокультуру засобами дизайну.

ПРН 14. Використовувати у професійній діяльності прояви української ментальності, історичної пам'яті, національної самоідентифікації та творчого самовираження; застосовувати історичний творчий досвід, а також успішні українські та зарубіжні художні практики.

ПРН 15. Розуміти вагому роль українських етнокультурних традицій у стильових вирішеннях об'єктів графічного дизайну, враховувати регіональні особливості етнодизайну у мистецьких практиках.

ПРН 17. Користуватися сучасним загальним та спеціалізованим програмним забезпеченням у професійній діяльності з графічного дизайну, вивчати та застосовувати новітні технології у створенні сучасного дизайн-продукту.

ПРН 19. Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, необхідність розвитку соціальних навичок і участі у ділових комунікаціях, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері графічного дизайну.

Критерії оцінювання (екзаменаційна політика)	Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми / виду діяльності:								
	Поточне тестування та самостійна робота								Сума
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	ІНДЗ
	5	5	5	ПК	5	5	5	ПК	40
	Проміжний контроль – 15				Проміжний контроль – 15				100
	<p>Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни за семестр є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності.</p> <p>Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти НАКККіМ за такими рівнями та критеріями:</p>								
90-100, А, відмінно				- здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вмie самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить					

		і опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді; - самостійно розкриває власні здібності
	82-89, B, дуже добре	- здобувач вищої освіти вільно володіє теоретичним матеріалом, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях; - самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
	74-81, C, добре	- здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, загалом; - самостійно застосовувати її на практиці; - контролювати власну діяльність; - виправляти помилки, з поміж яких є суттєві; - добирати аргументи для підтвердження думок
	64-73, D, задовільно	- здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу; - виявляє знання і розуміння основних положень; - за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал; - виправляти помилки, з-поміж яких є значна кількість суттєвих
	60-63, E, достатньо	- здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні
	35-59, FX, незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	- здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
	1-34, F, незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	- здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів
Як можна користуватися набутими знаннями та вміннями (компетентності)	Вивчення навчальної дисципліни «Теорія та історія графічного дизайну» дозволяє набути і закріпити професійні навички, забезпечує формування здатності здобувача до розв'язування складних спеціалізованих задач та практичних проблем у галузі графічного дизайну або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій і методів дизайну, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов.	
Навчальна логістика	Зміст дисципліни:	
	Для 7 семестру	
	Тема 1. Теоретичні основи графічного дизайну: основні поняття, функції, різновиди, сфери застосування. Протодизайн у графіці. (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).	
	Тема 2. Підготувати у вигляді презентації приклади протодизайну у графіці народів Стародавнього світу. (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).	
Тема 3. Становлення графічного дизайну в останній чверті XIX – поч. XX століття. (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).		
Тема 4. Підготувати доповідь та презентацію на тему «Становлення, розвиток і порівняльна характеристика стилів арт-нуво та арт-деко у графічному дизайні в останній чверті XIX – поч. XX століття». (Тема 4 виноситься на проміжний		

контроль – 15 балів).

Тема 5. Графічний дизайн часів Другої світової війни. (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).

Тема 6. Підготувати доповідь та презентацію на тему «Пропагандистський характер плакатів часів Другої світової війни». (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).

Тема 7. Особливості повоєнного графічного дизайну. (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).

Тема 8. Підготувати доповідь та презентацію на одну з тем за вибором здобувача: «Стильові характеристики повоєнного модернізму у графічному дизайні» або «Стильові та композиційні рішення постмодернізму у графічному дизайні на початку ХХІ» (Тема 8 вноситься на проміжний контроль – 15 балів).

Індивідуальне завдання полягає в створенні мультимедійної презентації зібраних аналогів графіки за різними історичними етапами розвитку графічного дизайну та в підготовці супровідної усної доповіді до презентації.

Для 8 семестру

Тема 1. Роль митця у становленні графічного дизайну в культурі України ХХ століття. (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).

Тема 2. Підготувати доповідь та презентацію на тему «Творчий та професійний шлях провідних українських дизайнерів-графіків України другої половини ХХ століття». (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).

Тема 3. Періодизація розвитку графічного дизайну в Україні в ХХ столітті. (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).

Тема 4. Підготувати доповідь та презентацію на тему «Сучасний вимір розвитку графічного дизайну в Україні: особливості, зразки». (Тема 4 вноситься на проміжний контроль – 15 балів).

Тема 5. Графічне мистецтво та дизайн другої половини ХХ століття: становлення провідних дизайнерських шкіл Києва, Харкова, Львова. (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).

Тема 6. Підготувати доповідь та презентацію на тему «Порівняльна характеристика графіки київських, харківських, львівських дизайнерських шкіл». (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).

Тема 7. Поява і розвиток характерних для постмодернізму засобів виразності у плакаті України в другій половині ХХ століття. (Активність здобувача на заняттях – 5 балів).

Тема 8. Підготувати доповідь та презентацію на тему «Творчість дизайнерів-плакатистів України другої половини ХХ – початку ХХІ: відмінні особливості, зразки». (Тема 8 вноситься на проміжний контроль – 15 балів).

Індивідуальне завдання полягає у розробці концепції та ескізів плаката із застосуванням постмодерністських засобів виразності.

	<p><i>Освітній процес</i> побудований на принципах особистісно-орієнтованого навчання, на засадах компетентнісного, системного та інтегративного підходів з використанням аудиторних (практичні) позааудиторних (консультації), дистанційних навчальних занять, самостійної роботи.</p> <p><i>Методи навчання:</i> інтегровані методи, які забезпечують оптимальні шляхи досягнення навчальної і творчої мети (методи та методики дизайну), методи проблемного, проблемно-пошукового, діалогічного, інтерактивного навчання.</p> <p><i>Форми здобуття освіти:</i> очна, заочна.</p>
<p>Інформаційне забезпечення з фонду та репозитарію НАКККІМ</p>	<p>Рекомендована література та інформаційні ресурси</p> <p>Література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Даниленко В. Я. Дизайн : підручник. Харків : ХДАДМ, 2003. 664 с. 2. Даниленко В. Я. Основи дизайну : навч. посібник. Київ : ІЗМН, 1996. 92 с. 3. Дизайн: Словник-довідник / Ін-т проблем сучасн. мист-ва НАМ України; за ред. М. І. Яковлева; упоряд.: Ю. О. Іванченко, О. І. Ваврик, О. Г. Бросаліна та ін.; редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), І. Д. Безгін, Г. І. Веселовська та ін. Київ : Фенікс, 2010. 384 с. 4. Залевська О.Ю. Еклектика та полістилізм в графічному дизайні. <i>Мистецтвознавчі записки</i> : зб. наук. праць. Київ : Міленіум, 2014. Вип. 25. С. 146-151. 5. Залевська О.Ю. Український плакат епохи постмодернізму в працях вітчизняних науковців. <i>Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку</i> : зб. наук. пр. Рівне : РДГУ, 2017. Вип. 24. С. 232–238. 6. Лагутенко О. А. Graphen Графіки: нариси з історії української графіки ХХ століття. Київ : Грані-Т, 2007. 168 с. 7. Лежнев О. Формування графічної культури митця в контексті становлення нонконформного руху в культурі України (70-ті роки ХХ – початок ХХІ століття). <i>Science and Education a New Dimension</i>, 2021. № 2. С. 13–17. 8. Прусак В. Становлення та розвиток дизайн-освіти в Україні (кінець ХХ – початок ХХІ століття). <i>Вісник Львівської національної академії мистецтв</i>, 2017. Вип. 31 С.71–82. 9. Храмова-Баранова О. Л. Деякі сторінки історії розвитку графічного дизайну в Україні у ХХ ст. та його періодизація. <i>Наукові праці. Сер. Історичні науки</i>, 2005. Т. 48, Вип. 35. С.131–134. 10. Шумєга С. С. Дизайн. Історія зародження та розвитку дизайну. Історія дизайну меблів та інтер'єра : навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2004. 300 с. 11. Яців Р. Львівська графіка 1945–1990: Традиції та новаторство. Київ : Наукова думка, 1992. 119 с. 12. Zalevska O.Y. Ukrainian poster of the 1990's-2010's:

	<p>historical and art-study aspect. <i>EUREKA: Social and Humanities</i>. Tallinn, Eesti. 2018. Volume 5(17). P. 3-11.</p> <p>13. Muller J., Wiedemann J. The History of Graphic Design 1890–1959. 2017. Vol. 1. 480 p.</p> <p>14. Muller J., Wiedemann J. The History of Graphic Design 1960 – Today. 2018. Vol. 2. 480 p.</p> <p>15. Інформаційні ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. http://elib.nakkkim.edu.ua/ – репозитарій НАКККіМ; 2. http://library.nakkkim.edu.ua:8080/libr/DocSearchForm – електронний каталог наукової бібліотеки НАКККіМ; 3. http://www.nbuv.gov.ua – сайт Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського; 4. http://elib.nplu.org – електронна бібліотека «Культура України»; 5. http://kultura.ho.ua/books_ku.htm – Культурологічна бібліотека; 6. http://www.nibu.kiev.ua – Національна історична бібліотека України; 7. https://scholar.google.com.ua/schhp?hl=uk – Google Академія; 8. https://academia.edu/Academia – ресурс наукових публікацій.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Навчальні аудиторії корпусу №7, ноутбук або стаціонарний ПК, проєктор або мультимедійний екран тощо, відповідно до специфіки тематики навчальних занять.
Кафедра	Графічного дизайну (аудиторія 201 в корпусі №7).
Інститут	Інститут дизайну та реклами.
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)	 <p>Коваль Лідія Михайлівна, доктор технічних наук за науковою спеціальністю «Технічна естетика», кандидат мистецтвознавства за науковою спеціальністю «Дизайн», доцент, завідувач кафедри графічного дизайну НАКККіМ, художник-дизайнер, член Спілки дизайнерів України.</p>
Оригінальність навчальної дисципліни (при наявності). Політика академічної доброчесності	<p>Силабус навчальної дисципліни «Теорія та історія графічного дизайну» освітньої програми «Графічний дизайн» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти складено на основі «Положення про силабус навчальної дисципліни НАКККіМ», розміщеного у вільному доступі на сайті Академії:</p> <p>Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися політики академічної доброчесності, визначеної Кодексом академічної доброчесності НАКККіМ:</p> <p>Змістовне наповнення силабуса до навчальної дисципліни «Теорія та історія графічного дизайну» розроблене Л. М. Коваль.</p>
Лінк на дисципліну	Дисципліна ще не обрана здобувачами, тому в Гугл-класі не вивчається